

het lied der liederen (1)

een kennismaking

¹ Lied der liederen
dat aan Salomo toebehoort.

overtreffende trap, vergl.

- hemel der hemelen
- God der goden
- heilige der heiligen

שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמֹה

tot-Salomo	dat	de-liederen	lied-van
van-Salomo	-	-lied	Hoog-

¹ *Lied der liederen*
dat aan Salomo toebehoort.

Concordant Version: Salomonitisch

- gekarakteriseerd door Salomo
- de bruid is "de Sulammitische" (6:13)
= vrouwelijke vorm van Salomo (> vrede)
- primaire betekenis: Salomo, de schrijver >

שִׁיר	הַשִּׁירִים	אֲשֶׁר	לְשִׁלֹּמֹה
lied-van	de-liederen	dat	tot-Salomo
Hoog-	-lied	-	van-Salomo

29 En God gaf Salomo wijsheid
zeer veel verstand en een *hart*,
zo wijd als het zand aan de oever der zee,

trok ook de aandacht van alle volkeren (:34)

וַיִּתֵּן	אֱלֹהִים	חֲכָמָה	לְשֹׁלֹמֹה	וְתִבְיוֹנָה	הַרְבֵּה	מְאֹד	וְרֹחֵב
en ¹ hij-geeft	Elohim	wijsheid	tot-Salomo	en-verstand	veel-zijn	uitermate	en-wijdheid-van
en-gaf	God	wijsheid	Salomo	en-verstand	veel	zeer	en-zo-wijd

לֵב	כְּחֹל	אֲשֶׁר	עַל - שֹׁפֶת	הַיָּם
hart	als ^{het} -zand	dat	oever-van	de-zee
een-begrip	- als-het-zand	aan	de-oever	der-zee

³⁰ zodat de wijsheid van Salomo groter was
dan *alle zonen* het Oosten,
en dan al de wijsheid van Egypte.

*overtrof alle wijsheid van zowel
het oosten als het westen*

-	- בְּנֵי -	כָּל	מִחֲכָמַת	שְׁלֹמֹה	חֲכָמַת	וַתֵּרֶב
	zonen-van	alle	vanafwijsheid-van	Salomo	wijsheid-van	en- ¹ zij-is-veel
	uit	van-allen	dan-die	van-Salomo	de-wijsheid	zodat-was-groter

מִצְרַיִם	חֲכָמַת	וּמִכָּל	קֶדֶם
Egypte	wijsheid-van	en-vanafalle	oosten
van-Egypte	de-wijsheid	en-dan-al	het-Oosten

(...)
³² *En hij* sprak drieduizend spreuken,
 en liederen van hem waren er duizend vijf.

of vijfduizend? (aldus de LXX)

- *van alle liederen is het Hooglied
 "het lied der liederen"*

חֲמִשָּׁה	שִׁירוֹ	וַיְהִי	מִשָּׁל	אַלְפִים	שְׁלֹשָׁת	וַיְדַבֵּר
vijf	lied-van-hem	en-hij-is	spreekwoord	duizenden	drie-van	en-hij-spreekt
vijf	liederen-van-hem	en-er-waren	spreuken	-duizend	drie-	immers-hij-sprak

וְאַלֶּף
 en-duizend
 duizend

drie boeken van Salomo & de tempel

drie boeken in de Schrift expliciet aan Salomo toegeschreven (naast Psalm 72 en 127)

1. Prediker - kohelet (Pred.1:1,12)
2. Spreuken (1:1)
3. en Hooglied (1:1)

de opbouw van Salomo's boeken loopt parallel met de indeling van Salomo's tempel >

heilige
der
heiligen

heilige

voorhof

Prediker

- "onder de zon" - de aarde
- God gekend als **God**
- de Godsnaam ontbreekt

heilige
der
heiligen

heilige

voorhof

Spreuken

- "het kennen van de Heilige"
Spreuken 9:10; 30:3
lett. KDoeSJIM (vergl. Hebr. 9:2)
- God gekend als JAHWEH

Prediker

- "onder de zon" – de aarde
- God gekend als God

heilige
der
heiligen

heilige

voorhof

Lied der liederen

- God gekend als **LIEFDE** (AHaW) – Hgl.8:6

Spreuken

- "het kennen van de Heilige"
Spreuken 9:10; 30:3
lett. KDoeSJIM (vergl. Hebr.9:2)
- God gekend als **JAHWEH**

Prediker

- "onder de zon" – de aarde
- God gekend als **God**

structuur en indeling van het lied der liederen

Hooglied geen roman - verhaallijn

een lied met terugkerende thema's, coupletten en refrein (niet noodzakelijk chronologisch)

de structuur is spiegelend, chiastisch:

- > Griekse letter CHI (geschreven als onze X)
- twee helften die naar het middelpunt wijzen
- eerste en laatste parallel
idem tweede en één na laatste, etc. >

spiegelstructuur van 'Hooglied'

1:1–2:7

1. ontluikende liefde

2:8–3:5

2. roep van de bruidegom (voorjaar)
& zoekende bruid

3:6–5:1

3. de bruidegom verschijnt als koning
& lofrede op de bruid

5:2–6:3

4. bruidegom verdwijnt

6:4–7:10

5. de bruid verschijnt als koningin
& wederzijdse lofrede

7:11–8:4

6. roep van de bruid (najaar)
& bruidegom present

8:5–14

7. bewezen liefde

spiegelstructuur van 'Hooglied'

1:1–2:7

1. ontluikende liefde

2:8–3:5

2. roep van de bruidegom (voorjaar)
& verborgen bruidegom

3:6–5:1

3. de bruidegom verschijnt als koning
& lofrede op de bruid

5:2–6:3

4. bruidegom verdwijnt

6:4–7:10

5. de bruid verschijnt als koningin
& wederzijdse lofrede

7:11–8:4

6. roep van de bruid (najaar)
& bruidegom present

8:5–14

7. bewezen liefde

spiegelstructuur van 'Hooglied'

1:1–2:7

1. ontluikende liefde

2:8–3:5

2. roep van de bruidegom (voorjaar)
& verborgen bruidegom

3:6–5:1

3. de bruidegom verschijnt als koning
& lofrede op de bruid

5:2–6:3

4. bruidegom verdwijnt

6:4–7:10

5. de bruid verschijnt als koningin
& wederzijdse lofrede

7:11–8:4

6. roep van de bruid (najaar)
& bruidegom present

8:5–14

7. bewezen liefde

spiegelstructuur van 'Hooglied'

1:1 – 2:7

1. ontluikende liefde

2:8 – 3:5

2. roep van de bruidegom (voorjaar)
& verborgen bruidegom

3:6 – 5:1

3. de bruidegom verschijnt als koning
& lofrede op de bruid

5:2 – 6:3

4. bruidegom verdwenen

6:4 – 7:10

5. de bruid verschijnt als koningin
& wederzijdse lofrede

7:11 – 8:4

6. roep van de bruid (najaar)
& bruidegom present

8:5 – 14

7. bewezen liefde

centraal in de structuur van het Lied der liederen:

de aanvankelijk verborgen bruidegom ...
wordt uiteindelijk gevonden!

de profetische betekenis

de letterlijke, fysieke lezing verwijst naar de
allerhoogste (lied der liederen!) betekenis:

- eros is een loflied op de liefde Gods!

de letterlijke, fysieke lezing verwijst naar de allerhoogste (lied *der liederen!*) betekenis:

- *eros* is een loflied op de liefde Gods!
- de zoon van David zal zich bekennen aan "de dochter Sions" (=het volk van Jeruzalem)
 - na een tijd van verborgenheid

de letterlijke, fysieke lezing verwijst naar de allerhoogste (lied **der liederen!**) betekenis:

- **eros** is een loflied op de liefde Gods!
- de zoon van David zal zich **bekennen** aan "de dochter Sions" (=het volk van Jeruzalem)
 - na een tijd van verborgenheid
- de naam "David" staat tientallen keren verborgen in het boek:
 - DODI = geliefde (mannelijk) לְדוּדִי
 - DUDAIEM (7:13) הַדּוּדָאִים

de letterlijke, fysieke lezing verwijst naar de allerhoogste (lied **der liederen!**) betekenis:

- **eros** is een loflied op de liefde Gods!
- de zoon van David zal zich **bekennen** aan "de dochter Sions" (=het volk van Jeruzalem)
 - na een tijd van verborgenheid
- de naam "David" staat tientallen keren verborgen in het boek:
 - DODI = geliefde (mannelijk) לְדוּדִי
 - DUDAIEM (7:13) הַדּוּדָאִים
- de bruid staat in de Hebreeuwse Bijbel symbool voor Israël (= de dochter Sions) >

² Ga, predik ten aanhoren van Jeruzalem:
Zo zegt *JAHWEH*:
Ik gedenk de genegenheid van uw jeugd,
de liefde van uw bruidstijd,
toen gij Mij gevolgd waart in de woestijn,
in onbezaaid land;
(...)

¹⁴ Daarom zie, Ik zal haar lokken,
en haar leiden in de woestijn ^{Hgl.3:6; 8:5}
en spreken tot haar hart.

¹⁵ Ik zal haar aldaar haar wijngaarden geven ^{Hgl.1:14},
en het dal Achor maken tot een deur der hoop.
Dan zal zij daar zingen
als in de dagen van haar jeugd,
als ten dage toen zij trok uit Egypte = oude verbond.

¹⁴ Daarom zie, Ik zal haar lokken,
en haar leiden in de woestijn ^{Hgl.3:6; 8:5}
en spreken tot haar hart.

¹⁵ Ik zal haar aldaar haar wijngaarden geven ^{Hgl.1:14},
en het dal Achor maken tot een deur der hoop.
Dan zal zij daar zingen
als in de dagen van haar jeugd,
als ten dage toen zij trok uit Egypte.

¹⁶ En het zal te dien dage geschieden,
luidt het woord *van JAHWEH*,
dat gij Mij noemen zult: **mijn man** = nieuwe verbond
(...)

¹⁹ Ik zal u Mij tot bruid werven voor *de aeon*:
Ik zal u Mij tot bruid werven
door gerechtigheid en recht,
door goedertierenheid en ontferming;

de drievoudige eed

⁷ Ik bezweer u, dochters van Jeruzalem,
bij de gazellen of bij de hinden des velds:
wekt de liefde niet op en prikkelt haar niet,
voordat het haar behaagt.

3x in het Hooglied: 2:7; 3:5 en 8:4

-	אם	השדה	או באילות	בצבאות	ירושלם	אתכם בנות	השבתי
	indien	het-veld	in-hinden-van	of in-gazellen	Jeruzalem	dochters-van	»jullie ik-bezweer
	niet	des-velds	bij-de-hinden	of bij-de-gazellen	van-Jeruzalem	dochters	u ik-bezweer

תעירו	ואם	-תעוררו	את-האהבה עד	שתחפץ
jullie-maken-wakker	en-indien	jullie-maken-wakker	» de-liefde	dat ¹ zij-behagen-schept
wekt-op	en-niet	prikkelt-haar	- de-liefde	het-behaagt-haar

⁷ Ik bezweer u, dochters van Jeruzalem,
 bij de gazellen of bij de hinden des velds:
 wekt de liefde niet op en prikkelt haar niet,
 voordat het haar behaagt.

waar de bruid een type van is

-	אם	השדה	או באילות	בצבאות	ירושלם	אתכם בנות	השבתי
	indien	het-veld	in-hinden-van	of in-gazellen	Jeruzalem	dochters-van	»jullie ik-bezweer
	niet	des-velds	bij-de-hinden	of bij-de-gazellen	van-Jeruzalem	dochters	u ik-bezweer

תעירו	ואם	-תעוררו	את-האהבה עד	שתחפץ
jullie-maken-wakker	en-indien	jullie-maken-wakker	» de-liefde	dat ¹ zij-behagen-schept
wekt-op	en-niet	prikkelt-haar	- de-liefde	het-behaagt-haar

⁷ Ik bezweer u, dochters van Jeruzalem,
bij de gazellen of bij de hinden des velds:
 wekt de liefde niet op en prikkelt haar niet,
 voordat het haar behaagt.

een type van de bruidegom! 2:9
 Mijn geliefde is als een gazel
 of het jong van een hert.
 Zie, hij staat achter onze muur,
 kijkend door de vensters,
 spiedend door de tralien.

-	אם	השדה	או באילות	בצבאות	ירושלם	אתכם בנות	השבַעתי
	indien	het-veld	in-hinden-van	of in-gazellen	Jeruzalem	dochters-van	»jullie ik-bezweer
	niet	des-velds	bij-de-hinden	of bij-de-gazellen	van-Jeruzalem	dochters	u ik-bezweer

תעירו	ואם	-תעוררו	את-האהבה עד	שתחפץ
jullie-maken-wakker	en-indien	jullie-maken-wakker	» de-liefde	dat-¹zij-behagen-schept
wekt-op	en-niet	prikkelt-haar	- de-liefde	het-behaagt-haar
			voórdat	

⁷ Ik bezweer u, dochters van Jeruzalem,
 bij de gazellen of bij de hinden des velds:
wekt de liefde niet op en prikkelt haar niet,
voordat het haar behaagt.

*de liefde komt wanneer het haar
 behaagt (= gepersonificeerd! – "een
 vuurgloed van JAHWEH"; 8:6)*

-	אם	השדה	או באילות	בצבאות	ירושלם	אתכם בנות	השבתי
	indien	het-veld	in-hinden-van	of in-gazellen	Jeruzalem	dochters-van	»jullie ik-bezweer
	niet	des-velds	bij-de-hinden	of bij-de-gazellen	van-Jeruzalem	dochters	u ik-bezweer

תעירו	ואם	-תעוררו	את-האהבה עד	שתחפץ
jullie-maken-wakker	en-indien	jullie-maken-wakker	» de-liefde	dat ¹ zij-behagen-schept
wekt-op	en-niet	prikkelt-haar	- de-liefde	het-behaagt-haar
			voórd	

in de Joodse traditie (de Talmoed) wordt de drievoudige eed van de bruid (=Israël) voorgesteld als een bezwering

- niet massaal en met geweld terug te keren naar het land, vóór de komst van de Messias.
- het zionisme was daarom van oorsprong een puur seculiere beweging die niet langer wilde wachten op de Messias, maar zelf initiatief wilde nemen
- pas wanneer de Messias (weder!) komt, is de tijd aangebroken voor "de liefde" >

⁷ Ik bezweer u, dochters van Jeruzalem,
bij de gazellen of bij de hinden des velds:
wekt de liefde niet op en prikkelt haar niet,
voordat het haar behaagt.

⁷ Ik bezweer u, dochters van Jeruzalem,
bij de gazellen of bij de hinden des velds:
wekt de liefde niet op en prikkelt haar niet,
voordat het haar behaagt.

⁸ Hoor, mijn geliefde (DODI)!
Zie, daar komt hij, springend over de bergen,
huppelend over de heuvelen.

de tijd van de liefde is aangebroken!

⁷ Ik bezweer u, dochters van Jeruzalem,
bij de gazellen of bij de hinden des velds:
wekt de liefde niet op en prikkelt haar niet,
voordat het haar behaagt.

⁸ Hoor, mijn geliefde (DODI)!
Zie, daar komt hij, springend over de bergen,
huppelend over de heuvelen.

⁹ Mijn geliefde is als een gazel vergl. 2:7
of het jong van een hert.
Zie, hij staat achter onze muur,
kijkend door de vensters,
spiedend door de tralien.

komt vanuit de verborgenheid!